

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA

ARKERPOORT

TE NIJKERK

GEMEENTE NIJKERK

- ✿ Bodem
- ✿ Waterbodem
- ✿ Water
- ✿ Archeologie
- ✿ Ecologie
- ✿ Milieu

Ecologie

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA

Arkerpoort te Nijkerk

in de gemeente Nijkerk

Opdrachtgever	CiCom Engineering BV Postbus 33 3770 AA Barneveld
Project	NKK.CIC.ECO1
Rapportnummer	12053388
Status	Eindrapportage
Datum	6 juli 2012
Vestiging	Boxmeer
Opsteller	Ing. M. Koen
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	Drs. B.G.W. Aarts
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van het plangebied voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Econsultancy accepteert derhalve op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Flora- en Faunawet dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
2.1	Huidig gebruik plangebied en omgeving	2
2.2	Ligging ten opzichte van beschermde gebieden	2
2.3	Toekomstig gebruik van het plangebied en voorgenomen ingrepen	3
3	ONDERZOEKSMETHODIEK	3
4	TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	4
4.1	Inleiding	4
4.2	Flora- en faunawet.....	4
4.3	Algemene zorgplicht	5
4.4	Gebiedsbescherming.....	5
5	ONDERZOEKSRESULTATEN	6
5.1	Vogels	6
5.2	Vleermuizen	7
5.3	Overige zoogdieren	7
5.4	Reptielen, amfibieën en vissen.....	8
5.5	Libellen en dagvlinders	9
5.6	Vaatplanten.....	10
5.7	Gebiedsbescherming.....	10
6	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	11

BIJLAGEN:

1. - Topografische ligging van het plangebied
- 2a. - Luchtfoto
- 2b. - Foto's plangebied
3. - Geraadpleegde bronnen
4. - Natuurwetgeving en beleid

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van CiCom Engineering BV opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna ten behoeve van de ontwikkeling van het plangebied Arkerpoort te Nijkerk in de gemeente Nijkerk.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

De quickscan flora en fauna heeft als doel in te schatten of er binnen het plangebied planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben en die mogelijk verstoring kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden die volgens overige natuurwetgeving zijn beschermd, of deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij het plangebied.

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van het plangebied en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van het gehele plangebied Arkerpoort niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek. Econsultancy heeft eind januari 2012, in overleg met de gemeente Nijkerk (contactpersoon de heer S. Boot), wel een quickscan ten aanzien van oeverwaluwen uitgevoerd ten behoeve van de reeds vergraven grondwal tussen het plangebied en de Rijksweg A28.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik plangebied en omgeving

Het plangebied Arkerpoort (± 10 ha) is gelegen tussen de Arkemheenweg, de A28 en de verbindingsweg, circa 3 km ten zuidwesten van de kern van Nijkerk in de gemeente Nijkerk (zie figuur 1). Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 32 B, zijn de coördinaten van het midden van het plangebied $X = 159.115$, $Y = 469.405$ (zie bijlage 1).

Het plangebied bestaat momenteel uit braakliggend terrein met ruigtevegetatie als braam en bomen als wilg en els. Op het westelijke gedeelte van het plangebied werden ten tijden van het veldbezoek graafwerkzaamheden uitgevoerd. Binnen het plangebied zijn er enkele smalle watergangen aanwezig. Daarnaast ligt er langs de noord- en oostzijde een bredere watergang. Langs deze watergang bevinden zich diverse (aangeplante) bomen als wilg, eik en populier. De grondwal waar Econsultancy eind januari 2012 een quickscan voor heeft uitgevoerd is reeds vergraven.

Figuur 1. Luchtfoto plangebied (bron luchtfoto: Provincie Gelderland).

Ten westen van het plangebied bevindt zich de Rijksweg A28. In noordoostelijke richting is een nieuwbouwwijk gelegen met rondom een waterrijke groenzone. Aan de zuidzijde van het plangebied bevinden zich twee waterpartijen, te midden van op- en afritten van de Rijksweg A28. Verder bestaat de omgeving uit agrarische gronden.

In bijlage 2a is het plangebied op een vergrote luchtfoto weergegeven. Bijlage 2b bevat enkele overzichtsfoto's van het plangebied.

2.2 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Natura 2000

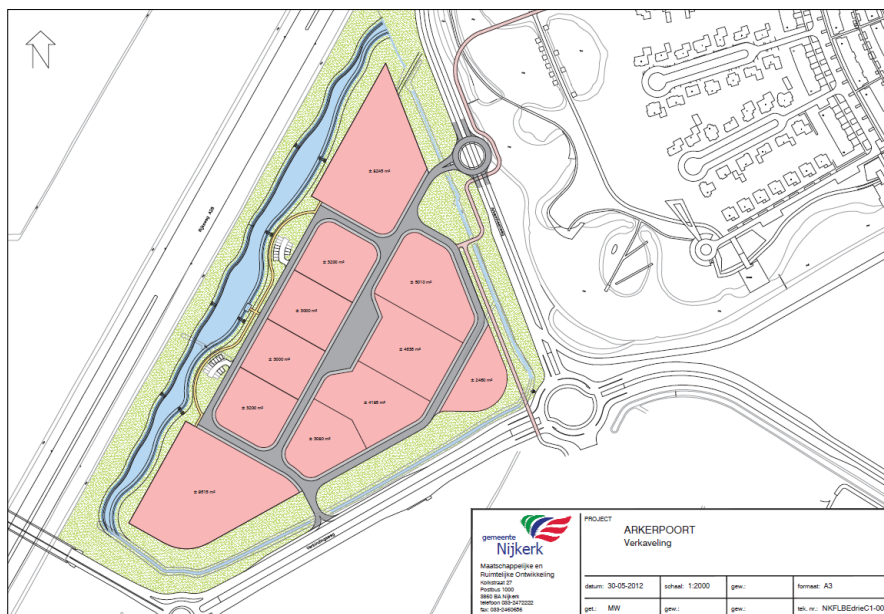
Het plangebied is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, Arkemheen, bevindt zich op circa 2 kilometer afstand ten noorden van het plangebied.

Ecologische Hoofdstructuur

Het plangebied maakt geen deel uit van de EHS. Het plangebied ligt ook niet in de nabijheid van een kerngebied, verbindingsgebied of verwevingsgebied, behorend tot de EHS. Het meest nabijgelegen gebied of landschapselement dat is aangewezen als EHS bevindt zich circa 1,5 kilometer ten noordwesten van het plangebied. Het betreffen diverse agrarische percelen met de functie verweven.

2.3 Toekomstig gebruik van het plangebied en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens om binnen het plangebied een bedrijventerrein (netto 4 ha) met een groen/blauw karakter te realiseren (zie figuur 2). Meer informatie hieromtrent is onder andere te vinden in het "Beeldkwaliteitsplan werkgebied Arkerpoort" van de gemeente Nijkerk.

Figuur 2. Ontwerpschets voor de toekomstige situatie (bron: gemeente Nijkerk).

Ten behoeve hiervan zal de aanwezige vegetatie binnen het plangebied (grotendeels) worden verwijderd. Daarnaast zullen de watergangen binnen het plangebied worden gedempt. De watergang langs de noord- en oostzijde van het plangebied blijft gehandhaafd, maar wordt wel opgeschoond. De bomen langs deze watergang blijven gehandhaafd en daar waar mogelijk worden bomen bijgeplant.

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het veldbezoek is afgelegd op 7 juni 2012. Tijdens dit veldbezoek is het plangebied, alsmede de directe omgeving indicatief onderzocht. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen en andere standaardwerken nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen binnen het plangebied. Verder zijn toegankelijke gegevens van natuur- en soortbescherming organisaties gebruikt en zijn gegevens van de provincie Gelderland geraadpleegd. Een overzicht van de geraadpleegde bronnen is weergegeven in bijlage 3.

Verspreidingsgegevens van soorten zijn veelal weergegeven op kilometerhokniveau (1 x 1 kilometer) of op uurhokniveau (5 x 5 kilometer). Aangezien met de schaal van kilometerhokken of uurhokken een groter gebied wordt beschouwd dan alleen het plangebied, betekent dit niet dat de kritische soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen de begrenzing van het plangebied. Verder zijn sommige verspreidingsgegevens niet erg actueel. Dit betekent dat de meest recente verspreidingsgegevens reeds verouderd kunnen zijn. De meeste te gebruiken gegevens vormen daarom geen uitsluitel over het aantal soorten en type waarneming van een soort in het betreffende gebied, maar enkel een indicatie over het voorkomen.

4 TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

4.1 Inleiding

Zorg voor alle inheemse planten- en diersoorten en voor de natuurlijke rijkdommen van gebieden wordt gegarandeerd door de naleving van de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur en milieu. De instrumenten die deze bescherming mogelijk maken, zijn op Europees niveau vertaald in Natura 2000. De Europese wetgeving ten aanzien van de soortbescherming is in Nederland vertaald in de Flora- en faunawet. De gebiedsbescherming is vastgelegd in de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998. Hiermee heeft Nederland de Europese wetgeving in de nationale wetgeving verankerd.

Door in de planfase van een (bouw)project of ruimtelijke ontwikkeling rekening te houden met het eventueel voorkomen van beschermde planten- en diersoorten kan effectief worden omgegaan met de aanwezigheid van een beschermde soort. Een dreigende overtreding van de Flora- en faunawet kan zo snel gesignaleerd en in veel situaties voorkomen worden. Vervolgens kan er accuraat actie ondernomen worden om zodoende de overlevingskansen en migratiemogelijkheden van een beschermde soort in het betreffende gebied geen blijvende schade toe te brengen.

Om alle gebieden met elkaar te verbinden en om uitwisseling en verspreiding van soorten mogelijk te maken, wordt er in Nederland gewerkt aan de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Verder worden diverse Rode lijsten van bedreigde soorten gehanteerd bij beoordelingen voor de aanwijzing van bescherming en compensatie.

In dit hoofdstuk wordt een korte toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Flora- en faunawet bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen. In bijlage 4 wordt een nadere toelichting gegeven omtrent de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur.

4.2 Flora- en faunawet

Voor de Flora- en faunawet geldt dat vaste rust- en verblijfplaatsen van bepaalde soorten zijn beschermd. De Flora- en faunawet maakt onderscheid in drie beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Bij een quickscan flora en fauna wordt in beeld gebracht of er vaste rust- of verblijfplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingscategorieën. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend werkt. Broedvogels en vleermuizen zijn soortgroepen uit de strengste beschermingscategorie. Voor de overige soortgroepen is de beschermingsstatus afhankelijk van de soort.

Broedvogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk beschermd en vallen onder de strikt beschermde klasse (soorten tabel 3). De Flora- en faunawet regelt onder meer de bescherming van vogels in het broedseizoen: het verstoren van broedende vogels en jongen, of het vernielen van nesten en eieren is verboden. In de meeste gevallen is een overtreding gemakkelijk te voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of de broedgelegenheid buiten het broedseizoen te verwijderen.

Nesten van huismus, steenuil, sperwer, ransuil, kerkuil, boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, ooievaar, oehoe, roek, slechtvalk, wespendif en zwarte wouw zijn het gehele jaar beschermd. Het betreffen soorten uit de beschermingscategorieën 1 t/m 4 van de aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen (bron: Dienst Regelingen, 25 augustus 2009). De nestplaats, bomengroep of boomholte van een deel van deze soorten worden ook buiten het broedseizoen gebruikt. Een ander deel van deze soorten maken enkel gebruik van door andere vogelsoorten gemaakte nestgelegenheden, of maken ieder jaar gebruik van hetzelfde nest (of dezelfde nestlocatie).

Daarnaast is er een aantal soorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn, ondanks dat de soort ieder jaar op dezelfde plek terugkeert om te broeden (beschermingscategorie 5). Van deze soorten wordt verondersteld dat ze over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Voorwaarde hierbij is dat er in de directe omgeving wel geschikt habitat aanwezig is. Voorbeelden hiervan zijn spechtensoorten, huiszwaluw, boerenzwaluw, ekster, bosuil, torenvalk en holenbroeders als boomkruiper, koolmees en bonte vliegenvanger. Nestlocaties van soorten uit de beschermingscategorie 5 zijn in uitzonderlijke gevallen ook buiten het broedseizoen beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten zowel binnen de Flora- en faunawet als binnen de Natuurbeschermingswet een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen alle verblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat grote gevolgen voor de vleermuisstand in de wijde omgeving. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen. De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven.

4.3 Algemene zorgplicht

De algemene zorgplicht houdt in dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen nadelige gevolgen voor de flora en fauna kunnen ontstaan, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten of maatregelen te nemen om de nadelige gevolgen te voorkomen. Zo kan er bijvoorbeeld rekening worden gehouden met amfibieën en kleine zoogdieren worden wanneer materialen en houtstapels, waaronder de dieren verblijven, worden verwijderd. De algemene zorgplicht is in de meeste gevallen voornamelijk van toepassing op beschermde soorten die staan vermeld in Tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit betreffen algemeen voorkomende soorten, waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling geldt. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor de betreffende soortgroep worden aangegeven.

4.4 Gebiedsbescherming

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Vogels

Broedvogels (nest jaarrond beschermd)

Wegens het ontbreken van bebouwing zijn er geen nestplaatsen voor soorten als huismus en gier-zwaluw aanwezig. De aanwezige bomen zijn gecontroleerd op jaarrond beschermde nesten van broedvogels als sperwer en ransuil; deze zijn niet aangetroffen. Daarnaast zijn in de knotwilgen langs de noordzijde van het plangebied geen nestmogelijkheden voor steenuil aanwezig. Het plangebied (met name de randen) kan wel deel uitmaken van het foerageergebied van kerkuil. Omdat ook in de toekomstige situatie brede groenstroken blijven behouden en worden gecreëerd (zie figuur 2), kan kerkuil van de randen van het plangebied gebruik blijven maken om te foerageren. Verder zijn er geen aanwijzingen gevonden die er op duiden dat het plangebied een (belangrijke) functie heeft of kan hebben voor vogelsoorten, met uitzondering van kerkuil, waarvan het nest (en indirect het leefgebied) jaarrond is beschermd. Overtredingen ten aanzien van vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd (beschermingscategorie 1 t/m 4) zijn niet aan de orde.

Broedvogels (nest in bepaalde gevallen jaarrond beschermd)

In de aanwezige knotwilgen bevinden zich kleine holtes (te klein voor steenuil) waar soorten uit de beschermingscategorie 5 als koolmees, pimpelmees en boomkruiper in zouden kunnen nestelen. Tijdens het veldbezoek zijn diverse koolmezen en pimpelmezen waargenomen die mogelijk in de knotwilgen kunnen broeden. Verder zijn er geen (potentiële) nestplaatsen voor categorie 5 soorten binnen het plangebied aangetroffen. Het gaat hierbij om algemeen voorkomende soorten, die in principe ook in de directe omgeving voldoende broedgelegenheid hebben. Daarbij blijven de knotwilgen behouden. Er zijn derhalve geen bijzondere ecologische omstandigheden die rechtvaardigen dat de nesten van genoemde soorten binnen het plangebied een jaarrond beschermde status zouden moeten hebben.

Volgens de gemeente hebben vorig seizoen in de reeds vergraven grondwal wel oeverzwaluwen gebroed. Door het verwijderen van de grondwal voor aanvang van het huidige broedseizoen, zullen de betreffende oeverzwaluwen een alternatieve nestplaats hebben gezocht in de omgeving. Volgens de gemeente zijn er in de omgeving diverse kunstmatige oeverzwaluwwallen aanwezig waar de dieren kunnen nestelen. Daarnaast heeft de gemeente aangegeven in de directe omgeving een nieuwe oeverzwaluwwal te realiseren. De realisatie hiervan zal plaatsvinden met behulp van een lokale deskundige op het gebied van oeverzwaluwen.

Broedvogels (nest niet jaarrond beschermd)

Door de aanwezigheid van struiken, ruigtevegetatie en bomen zijn er binnen en langs het plangebied geschikte nestlocaties aanwezig voor algemene vogels als merel, heggenmus, winterkoning, roodborst, kleine karekiet, bosrietzanger, grasmus en houtduif. Daarnaast kunnen op de kalere delen groundbroeders als Kievit, schollekster nestelen. Verder broeden langs de waterkanten soorten als meerkoet en waterhoen. Voor dergelijke "algemene" soorten geldt dat, indien de nestmogelijkheden (het aanwezige groen) buiten het broedseizoen worden verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels waarvan het nest niet jaarrond is beschermd. In de Flora- en faunawet wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Met betrekking tot het verwijderen van groen (bomen, struiken, riet en ruigtevegetatie) buiten het broedseizoen wordt geadviseerd om het snoeiafval buiten ook het broedseizoen te verwijderen. Een grote stapel snoeiafval vormt namelijk een ideale broedlocatie voor kleine vogelsoorten als winterkoning. Indien onverhoopt een dergelijke soort hierin tot broeden komt, mag het snoeiafval niet eerder worden verwijderd dan wanneer de jongen definitief zijn uitgevlogen.

Slaapplaatsen

Sommige vogelsoorten zoals houtduif, kauw en huismus, maar ook ransuilen, maken vooral buiten het broedseizoen gebruik van gemeenschappelijke slaapplaatsen. Meestal wordt hierbij beschutting gezocht in de vorm van dichte begroeiing, hoge bomen, of de veiligheid van open water. Er zijn geen indicaties dat binnen het plangebied een gemeenschappelijke slaapplaats aanwezig is.

5.2 Vleermuizen

Volgens het cursusdictaat "Vleermuizen en Planologie" (Limpens *et al.* 2010) is het plangebied gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten potentieel kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, watervleermuis, meervleermuis, franjestaart, baardvleermuis en Brandt's vleermuis.

Verblijfplaatsen binnen het plangebied

Het plangebied is geheel onbebouwd en er zijn geen bomen met geschikte holtes aanwezig. Hierdoor kan worden uitgesloten dat er verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Overtreding van de Flora- en faunawet ten aanzien van het direct verstoren van een vaste rust- en verblijfplaats van een vleermuissoort is niet aan de orde.

Verblijfplaatsen buiten het plangebied

Het is door de relatief grote afstand tot bebouwing in de directe omgeving (enkele boerderijen en een woonwijk) niet aannemelijk dat er in de directe invloedssfeer van het plangebied potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de werkzaamheden. In de directe omgeving zijn verder ook geen bomen of andere objecten met een potentiële verblijfsfunctie aanwezig.

Foeragerende vleermuizen

Het plangebied zal, gelet op het aanwezige habitat, gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen als gewone dwergvleermuis en laatvlieger om te foerageren. Door de voorgenomen plannen, waarbij diverse groene en blauwe elementen rondom het bedrijventerrein worden gecreëerd, zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen, mits er in de toekomstige situatie geen verlichting wordt gericht op de groene en blauwe elementen. Vleermuizen zijn namelijk zeer verstoringgevoelig ten aanzien van verlichting. In de periode van de bouwphase waarbij het meeste groen is verwijderd, kunnen vleermuizen voor deze relatief korte periode tijdelijk uitwijken naar het waterrijke gedeelte ten noorden van het plangebied.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. De lijnvormige elementen langs het plangebied (bomen en een watergang), maken geen deel uit van een groter lijnvormig element door het landschap dat potentiële verblijfplaatsen van potentiële foerageergebieden verbindt. Daarbij blijven deze lijnvormige elementen langs het plangebied behouden en worden deze daar waar mogelijk is versterkt. Verstoring ten aanzien van vliegroutes is dan ook niet aan de orde.

5.3 Overige zoogdieren

Licht beschermde soorten

Het plangebied vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als egel, mol, konijn, vos en diverse algemene (spits)muizensoorten. Tijdens het veldbezoek in het verruigde talud van het viaduct ten zuiden van het plangebied een ree waargenomen, die zich hier had verscholen. Dit dier zou 's avonds van het plangebied gebruik kunnen maken om te foerageren.

Voor dergelijke algemeen voorkomende soorten geldt in het kader van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling, waardoor een ontheffing bij verstoring niet noodzakelijk is. Het is echter in het kader van de algemene zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. In dat kader dienen aanwezige dieren de gelegenheid te krijgen om veilig weg te komen. Indien noodzakelijk kunnen dieren zorgvuldig worden verplaatst naar geschikt habitat buiten de werkzaamheden.

Streng beschermde soorten

Het (potentieel) voorkomen van grondgebonden zoogdieren waarvoor geen vrijstelling geldt, zoals steenmarter, eekhoorn, das en waterspitsmuis, is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat en op basis van de algemene verspreidingsgegevens kan het voorkomen ervan redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen

Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. Binnen het plangebied is geen geschikt habitat voor reptielen aanwezig. Volgens de gegevens van RAVON zijn er in de directe omgeving geen waarneming van reptielen bekend. De dichtstbijzijnde waarnemingen van reptielen hebben betrekking op bos- en natuurgebieden in zuidoostelijke richting ten opzichte van Nijkerk.

Amfibieën

Volgens gegevens van RAVON zijn binnen een straal van enkele kilometers vanaf het plangebied de soorten kamsalamander, kleine watersalamander, gewone pad, rugstreeppad, heikikker, bruine kikker, bastaardkikker en poelkikker waargenomen.

Gezien de matige waterkwaliteit van de watergangen binnen het plangebied (eutrofiëring van meststoffen door het agrarisch gebruik in het verleden) zijn alleen algemeen voorkomende soorten als bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad en kleine watersalamander te verwachten in het plangebied. Bruine kikker en gewone pad maken een groot deel van het jaar uitsluitend gebruik van landbiotoop. Bastaardkikker en kleine watersalamander zijn afhankelijk van open water. Tijdens het veldbezoek zijn in het aanwezige water geen amfibieën of amfibieënlarven aangetroffen. Het zicht werd echter bemoeilijkt door het troebele water.

Op basis van de biotoopeigenschappen in het plangebied kan worden gesteld dat streng beschermde soorten (kamsalamander, rugstreeppad, heikikker en poelkikker) niet in het huidige plangebied zullen voorkomen. Daartoe ontbreken de specifieke kwaliteiten, zoals pioniersomstandigheden met ondiepe plassen of poelen (rugstreeppad), vrij grote stilstaande wateren met een goed ontwikkelde onderwatervegetatie (kamsalamander), vocht en veenvorming of vochtige schraalgraslanden (heikikker) en vrij omvangrijk voedselarm en schoon water (poelkikker).

Rugstreeppadden zijn typische pioniersoorten die de voorkeur geven aan een zekere dynamiek in hun leefomgeving. Deze dynamiek is ook te vinden op bouwterreinen met een tijdelijke inrichting. Voor de voortplanting maken de dieren onder andere gebruik van (pas gegraven) ondiepe wateren op braakliggende gronden. Hoewel de kans op kolonisatie binnen het plangebied tijdens de werkzaamheden zeer klein is, kan rugstreeppad zich gedurende de werkzaamheden in theorie wel (tijdelijk) vestigen binnen het plangebied. Indien men kolonisatie van het plangebied door rugstreeppad voor alle zekerheid wil voorkomen, wordt geadviseerd in de voortplantingsperiode april - augustus geen open water (ondiepe plassen) te laten bestaan.

Het plangebied, met name het verruigde gedeelte, vormt verder geschikt landhabitat voor algemene amfibieënsoorten als bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Voor deze algemene soorten geldt een vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. De algemene zorgplicht blijft echter wel van kracht. Geadviseerd wordt om de werkzaamheden met betrekking tot het dempen van water en het verwijderen van groen in de voor amfibieën minst ongunstige periode van het jaar uit te voeren. Dit betreft de periode augustus - november.

Vissen

In de watergangen binnen en langs het plangebied zullen naar verwachten enkele algemene vissoorten als driedoornige stekelbaars en blankvoorn voorkomen. De aanwezigheid van een relatief algemene, maar wel beschermde, soort als kleine modderkruiper is volgens de gegevens van RAVON eveneens niet uit te sluiten. Voor de voorkomende algemene vissoorten geldt bij ruimtelijke ontwikkeling de algemene zorgplicht. Ook voor de eventuele aanwezigheid van kleine modderkruiper is, gezien de kleinschaligheid van de ingreep, het handhaven van de watergang langs het plangebied en het creëren van meer water, werken conform de algemene zorgplicht in dit geval voldoende.

De werkzaamheden met betrekking tot het dempen van water dienen bij voorkeur te worden uitgevoerd buiten de paaiperiode van vissen. De minst ongunstige periode om deze werkzaamheden uit te voeren is tussen 15 juli en 1 november. De werkzaamheden dienen dusdanig te worden uitgevoerd, dat de vissen het te handhaven water kunnen bereiken en niet in het nauw worden gedreven. Verder zullen door het dempen van de watergangen vissen die zich in de sliblaag ophouden worden gedood. Aanbevolen wordt om voorafgaand aan de demping van de watergangen de aanwezige vissen (en amfibieën) zover redelijkerwijs mogelijk is af te vangen en over te zetten naar het te handhaven water.

5.5 Libellen en dagvlinders

Libellen

Er is een aantal bepalende factoren voor een libellenhabitat. De belangrijkste daarvan is de aanwezigheid van stilstaand of stromend water. Libellen zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. De larven leven onder water, de volwassen dieren leven boven water. Sommige soorten komen alleen in stilstaand water voor, andere alleen in stromend water. Daarnaast is het van belang of het water tijdelijk of permanent aanwezig is. Tot slot is de samenstelling van het water belangrijk. Voor de beschermde soorten geldt dat het habitat bestaat uit stromend water (beken of rivieren) en meren en plassen, veelal in veengebieden. Ook de aanwezigheid van vegetatie is een bepalende factor. Een typisch voorbeeld is de combinatie van groene glazenmaker (tabel 3 Flora- en Faunawet) en de aanwezigheid van de waterplant krabbenscheer. De vegetatie boven water kan dienen als uitkijkpost en ontwikkeling van de larven en de vegetatie in de omgeving wordt gebruikt als foerageergebied voor volwassen libellen. Gelet op het aanwezige habitat binnen het plangebied en de habitateisen van beschermde soorten, is het niet te verwachten dat er beschermde libellensoorten van het plangebied gebruik maken.

Dagvlinders

Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Dit betekent dat zowel de rupsen, poppen als vlinders moeten kunnen overleven. Voor de vlinders geldt dat er een geschikte temperatuur en luchtvochtigheid aanwezig moet zijn, dat wordt beïnvloed door aanwezigheid van vegetatie. Als voedsel dienen waardplanten voor de rupsen en nectarplanten voor de vlinders aanwezig te zijn. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan zeldzame waardplanten, die vaak alleen in natuurterreinen zijn te vinden. Het is uitgesloten dat er binnen het plangebied geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

5.6 Vaatplanten

Het plangebied, met uitzondering van het vergraven gedeelte, bestaat uit een verruigd braakliggend terrein met een pioniervegetatie van verschillende ruigtesoorten. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde planten waargenomen.

Tijdens het veldbezoek zijn wel onder andere de volgende vaatplanten waargenomen: akkerdistel, smeerwortel, grote brandnetel, scherpe boterbloem, vogelwikke en braam. De planten binnen de plangebieden geven aan dat de bodem voedselrijk, zuur en vochtig is. In dergelijke pioniersvegetaties zijn geen beschermde soorten te verwachten. De meeste beschermde vaatplanten en de daarbij horende specifieke groeiomstandigheden zijn zeldzaam te noemen en zijn binnen de plangebieden niet aanwezig.

5.7 Gebiedsbescherming

De plangebieden zijn niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Externe werking op beschermde gebieden die onder de Natuurbeschermingswet vallen, zoals het Natura 2000-gebied Arkemheen, zal gelet op de aard van de ingreep naar verwachting niet aan de orde zijn.

De plangebieden maken geen deel uit van de EHS. Aangezien de plangebieden ook niet grenzen aan een gebied of landschapselement dat deel uitmaakt van de EHS, is aantasting niet aan de orde.

6 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van CiCom Engineering BV een quickscan flora en fauna uitgevoerd ten behoeve van de ontwikkeling van het plangebied de Arkerpoort te Nijkerk in de gemeente Nijkerk.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

Voorgenomen ingreep

De initiatiefnemer is voornemens om binnen het plangebied een bedrijventerrein (netto 4 ha) met een groen/blauw karakter te realiseren. Ten behoeve hiervan zal de aanwezige vegetatie binnen het plangebied (grotendeels) worden verwijderd. Daarnaast zullen de watergangen binnen het plangebied worden gedempt. De watergang langs de noord- en oostzijde van het plangebied blijft gehandhaafd, maar wordt wel opgeschoond. De bomen langs deze watergang blijven gehandhaafd en daar waar mogelijk worden bomen bijgeplant.

Gebiedsbescherming

De EHS zal niet worden aangetast door de herbestemming van het plangebied. Externe werking op overige beschermde natuurgebieden (Natura 2000) is niet aan de orde.

Waarnemingen en te verwachten soorten

Het plangebied (met name de randen) kan deel uitmaken van het foerageergebied van kerkuil. Tijdens het veldbezoek zijn diverse koolmezen en pimpelmezen waargenomen die mogelijk in de knotwilgen kunnen broeden. Volgens de gemeente hebben vorig seizoen in de reeds vergraven grondwal oeverzwaluwen gebroed. In het aanwezige groen kunnen algemene vogels als merel, heggenmus, winterkoning, roodborst, kleine karekiet, bosrietzanger, grasmus en houtduif broeden. Daarnaast kunnen op de kalere delen grondbroeders als Kievit, scholekster nestelen. Verder broeden langs de waterkanten soorten als meerkoet en waterhoen.

Het plangebied zal, gelet op het aanwezige habitat, gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen als gewone dwergvleermuis en laatvlieger om te foerageren. Daarnaast kunnen binnen het plangebied diverse soorten algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën voorkomen. Een streng beschermde soort als rugstreeppad is op basis van het huidige habitat niet te verwachten, echter de aanwezigheid van deze pionierssoort is ten tijde van de werkzaamheden op voorhand niet volledig uit te sluiten. In de watergang zullen verder enkele algemene vissoorten voorkomen. Daarnaast is de aanwezigheid van kleine modderkruiper niet uit te sluiten.

Voor de overige beschermde soorten (Tabel 1 t/m 3 van de Flora- en faunawet) uit de verschillende soortgroepen vormt het plangebied geen geschikt habitat of zijn deze op grond van bekende verspreidingsgegevens of het ontbreken van verblijfsindicaties niet te verwachten.

Overtredingen Flora- en faunawet

Met betrekking tot de voorgenomen plannen kunnen bij werkzaamheden in het broedseizoen overtredingen plaatsvinden ten aanzien van algemene broedvogels.

Maatregelen ter voorkoming van overtredingen van de Flora- en faunawet

Indien de nestmogelijkheden (het aanwezige groen) buiten het broedseizoen worden verwijderd, zullen er geen overtredingen plaatsvinden met betrekking tot broedvogels. Met betrekking tot het te handhaven groen en te realiseren beplanting en water is het van belang dat de aan te leggen verlichting hier niet op wordt gericht. Vleermuizen zijn namelijk zeer verstoringgevoelig ten aanzien van verlichting. Indien men kolonisatie van het plangebied door rugstreeppad voor alle zekerheid wil voorkomen, wordt geadviseerd in de voortplantingsperiode april - augustus geen open water (ondiepe plas- sen) te laten bestaan.

Algemene zorgplicht

In het kader van de algemene zorgplicht dienen aanwezige dieren (grondgebonden zoogdieren en amfibieën) de gelegenheid te krijgen om veilig weg te komen. Indien noodzakelijk kunnen dieren zorgvuldig worden verplaatst naar geschikt habitat buiten de werkzaamheden.

De werkzaamheden met betrekking tot het dempen van water dienen bij voorkeur te worden uitgevoerd buiten de voortplantingsperiode van amfibieën en paaiperiode van vissen. De minst ongunstige periode om deze werkzaamheden uit te voeren is tussen augustus - november. Daarnaast dienen de werkzaamheden dusdanig te worden uitgevoerd, zodat de vissen het te handhaven water kunnen bereiken en niet in het nauw worden gedreven. Verder wordt aanbevolen om voorafgaand aan de demping van de watergangen de aanwezige vissen (en amfibieën) zover redelijkerwijs mogelijk is af te vangen en over te zetten naar het te handhaven water.

Noodzaak tot nader onderzoek

Nader onderzoek naar het voorkomen van verschillende soortgroepen wordt niet noodzakelijk geacht.

Noodzaak aanvraag ontheffing Flora- en faunawet artikel 75c

Ontheffingsaanvraag voor overtreding van verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet ten aanzien van het verstoren van vaste rust- en verblijfplaatsen is niet aan de orde.

Tabel I geeft een samenvatting van de te verwachten verstoring en de te nemen vervolgstappen.

Tabel I. Overzicht te verwachten verstoring en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Ingrep verstrend	Nader onderzoek	Overtreding FF-wet (*)	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	ja	nee	mogelijk ¹	¹ niet aan de orde, mits het verwijderen van nestgelegen- heden buiten het broedseizoen wordt uitgevoerd.
	jaarrond beschermd	nee	nee	nee	-
Vleermuizen	verblijfplaatsen	nee	nee	nee	-
	foerageergebied	mogelijk ²	nee	nee	² niet aan de orde, mits er geen verlichting wordt gericht op de groene en blauwe elementen
	vliegroutes	nee	nee	nee	-
Grondgebonden zoogdieren		ja	nee	nee	aandacht voor zorgplicht
Amfibieën		ja	nee	nee ³	zorgplicht voor algemene soorten + ³ geen tijdelijke ondiepe plassen laten bestaan i.v.m. rugstreeppad
Reptielen		nee	nee	nee	-
Vissen		ja	nee	nee	zorgplicht bij het dempen van water
Libellen		nee	nee	nee	-
Dagvlinders		nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	-

* Ontheffingen van verbodsbepalingen ten aanzien van vleermuizen of broedvogels worden alleen nog verleend op basis van een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn. Ruimtelijke ontwikkeling valt niet onder een dergelijk belang. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten blijven. De maatregelen, vastgelegd in een activiteitenplan kunnen vooraf door Dienst Regelingen ter goedkeuring worden voorgelegd, middels een ontheffingsaanvraag. Deze aanvraag wordt alleen in behandeling genomen als er een volledig onderzoek is uitgevoerd.

Aanbevelingen

Vogelbescherming Nederland heeft samen met BAM Utiliteitsbouw een checklist ontwikkeld, waarmee een bouwonderneming zijn projecten en de directe omgeving natuurvriendelijker kan maken. Door middel van het beantwoorden van enkele ja/nee vragen, kunnen eenvoudige maatregelen worden toegepast die goed zijn voor de stadsnatuur en speciaal voor vogels. U vindt deze checklist op de site van de vogelbescherming (www.vogelbescherming.nl). Daarnaast is er tevens een brochure beschikbaar omtrent het vleermuisvriendelijk bouwen. Deze brochure is onder andere te vinden op de site van de Zoogdiervereniging (www.zoogdiervereniging.nl).

LEGENDA:

 Globale begrenzing plangebied

 Standplaats + richting fotonaam

TITEL: luchtfoto plangebied en omgeving (bron: Provincie Gelderland)		A3
		
PROJECT: NKK.CIC.ECO1	NUMMER: 12053388	
SCHAAL: nvt	DATUM: 05-07-2012	
GETEKEND: MKo	BIJLAGE: 2a	

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 1. Het plangebied gezien vanaf het viaduct aan de zuidwestelijke zijde.

Foto 2. Het oostelijke, onvergraven, gedeelte van het plangebied.

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 3. Een van de te dempen watergangen binnen het plangebied.

Foto 4. De te handhaven en op te schonen watergang langs het plangebied

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 5. Het noordwestelijke gedeelte van het plangebied.

Foto 6. De groenstrook en knotwilgen tussen de Arkemheenweg en het plangebied.

Bijlage 3 Geraadpleegde bronnen

LITERATUUR

- Beersma, P. & W. en A. van den Burg, Steenuilen, Roodbont BV, november 2007.
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON)(redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. - Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Dienst Regelingen, aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet, augustus 2009.
- Dietz C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen 'Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Vertaling en bewerking P.H.C. Lina. De Fontein/Tirion Uitgevers B.V., Utrecht.
- Gemeente Nijkerk, Beeldkwaliteitsplan werkgebied Arkerpoort, 17 januari 2012.
- Heusden, W.R.M. van & Vreugdenhil, S.J., 2008. Handreiking Flora- en faunawet. Dienst Landelijk Gebied.
- Limpens, H., Regelink, J. & Koelman, R. (2010). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- SOVON Broedvogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- Spitzen - van der Sluijs, A.M., G.W. Willink, R. Cremers, F.G.W.A. Ottburg, R.J. de Boer, P.M.L.. Pfaff, W.W. de Wild, D.J. Stronks, R.J.H. Schröder, M.T. de Vos, D. M. Soes, P. Frigge & P.J.H. Struijk, 2007. Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland. 1985 - 2005. Stichting RAVON, Nijmegen.

INTERNET

- www.atlasgroengelderland.nl (beschermde gebieden in Gelderland)
- www.ravon.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)
- www.rijksoverheid.nl (natuurwetgeving)
- www.sovon.nl (soortgegevens vogels)
- www.vlinderstichting.nl (soortgegevens dagvlinders en libellen)
- www.zoogdiervereniging.nl (soortgegevens zoogdieren)

Bijlage 4 Natuurwetgeving en beleid

Flora- en faunawet

De Europese natuurwetgeving is in Nederland, op het gebied van de soortbescherming, uitgewerkt in de Flora- en faunawet. Deze wet heeft tot doel alle in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen en in stand te houden. Om dit doel te bereiken, bevat de wet een aantal verbodsbepalingen (zie tabel I). Hierbij wordt het zogenaamde “nee, tenzij...” principe gehanteerd. Dit wil zeggen dat activiteiten met een (potentieel) schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn (“nee”). Van dit verbod kan echter onder voorwaarden (“tenzij”) afgeweken worden door ontheffingen of vrijstellingen. Onder “activiteiten” worden alle activiteiten in het kader van de ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik verstaan. Voorbeelden hiervan zijn de sloop van gebouwen, de ontwikkeling van woonwijken en bedrijventerreinen, dempen van wateren, maar ook natuurontwikkelingsprojecten. Alle activiteiten moeten getoetst worden op hun effecten op aanwezige en mogelijk aanwezige beschermde planten- diersoorten.

Tabel I. Verbodsbepalingen Flora- en faunawet

Artikel 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Artikel 11	Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De Flora- en faunawet maakt onderscheid in een drietal beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Voor vogels is een aparte categorie.

Tabel II. Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

Tabel 1 algemeen beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt, bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing in het kader van artikel 75 aangevraagd te worden. Voorbeelden zijn: ree, haas konijn, egel, bruine kikker, gewone pad, wijngaardslak, brede wespenorchis, grote kaardenbol
Tabel 2 overige beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 2 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden. Echter indien er volgens een door het ministerie van EL&I (voorheen LNV) goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt er bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan het criterium ‘doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort’ (‘lichte toets’). Voorbeelden zijn: eekhoorn, steenmarter, kleine modderkruiper, gele helmbloem, steenbreekvaren, tongvaren
Tabel 3 strikt beschermde soorten
Voor de soorten van Tabel 3 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen bij alle activiteiten (waaronder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) een ontheffing aangevraagd te worden. In een zeer beperkt aantal gevallen kan er op basis van een door het ministerie van EL&I (voorheen LNV) goedgekeurde gedragscode een vrijstelling verleend worden voor de ontheffingsverplichting bij een zeer beperkt aantal activiteiten. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan een drietal criteria (uitgebreide toets). Bij de uitgebreide toets dient aan alle afzonderlijke criteria te worden voldaan. De criteria zijn als volgt: de activiteiten of werkzaamheden doen geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort, er is geen andere bevredigende oplossing (alternatief) voor de geplande activiteiten of werkzaamheden, die minder schade oplevert voor de betreffende soort en er moet sprake zijn van een bij de wet genoemd belang. Voorbeelden zijn: das, waterspitsmuis, alle vleermuissoorten, rugstreeppad, boomkikker, kamsalamander

Tabel II (vervolg). Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

Vogels
Voor vogels geldt dat er altijd een ontheffing aangevraagd dient te worden. Indien activiteiten plaatsvinden waarbij verbodsbepalingen worden overtreden ten aanzien van (broed)vogels dient er een uitgebreide toets, zoals beschreven bij Tabel 3 Flora- en faunawet toegepast te worden. Indien er gewerkt wordt volgens een door het ministerie van EL&I (voorheen LNV) goedgekeurde gedragscode is het mogelijk dat er geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden bij bestendig gebruik en onderhoud, bestendig beheer en ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Bij broedvogels kan een overtreding in de meeste gevallen gemakkelijk voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Tabel III. Algemene Zorgplicht

Algemene Zorgplicht (artikel 2)
Een belangrijk uitgangspunt binnen de Flora- en faunawet is dat op elke burger de plicht rust om voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen zich dient in te spannen om de nadelige gevolgen voor een soort te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht is ten alle tijden van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats.

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 2005 heeft tot doel bijzondere natuurgebieden in Nederland te beschermen en in stand te houden. De wet omvat onder andere de richtlijnen van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn ten aanzien van gebiedsbescherming. Doordat de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn beide zijn opgenomen in de Natura 2000 wetgeving, zullen de termen "habitatrichtlijngebied" en "vogelrichtlijngebied" komen te vervallen. De betreffende gebieden worden momenteel opgenomen en aangewezen als Natura 2000 gebieden. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de Europese Unie. Handelingen die een negatieve invloed hebben op gebieden die binnen dit netwerk vallen, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door het ministerie van EL&I (voorheen LNV) (via Dienst Regelingen) of door de provincie. In de aankomende jaren zullen voor alle gebieden beheerplannen opgesteld worden. Tot die tijd zal er echter per project beoordeeld moeten worden of er nadelige effecten te verwachten zijn voor een beschermd gebied.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

De Nederlandse Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van gebieden dat planten- en diersoorten in staat stelt zich door en tussen verschillende natuurgebieden te verplaatsen. Het netwerk moet voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat gebieden hun ecologische waarde verliezen. De EHS is onderdeel van een Europees ecologisch netwerk en bestaat uit kerngebieden (in Nederland de Natura-2000 gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en de Wetlands) of verweven gebieden (gericht op de verweving van landbouw, wonen en natuur) die onderling verbonden worden door ecologische verbindingzones. Ecologische verbindingzones zijn stroken en stukjes natuur die de verspreid liggende natuurgebieden met elkaar verbinden. Op deze manier kunnen dieren en planten zich van het ene naar het andere leefgebied verplaatsen. Met name de kleine populaties die met uitsterven worden bedreigd, blijven hierdoor levensvatbaar. Negatieve invloed op de werking van een verbinding of aantasting van een verbinding dient vermeden en gecompenseerd te worden zodat het netwerk niet verslechtert.

Rode Lijsten

In opdracht van het ministerie van EL&I (voorheen LNV) zijn voor diverse soortgroepen zogenaamde Rode Lijsten samengesteld. Deze Rode Lijsten vermelden van welke soorten het voortbestaan in Nederland bedreigd wordt. Op deze manier geven de lijsten een indicatie van het belang van aanwezige planten en dieren in een gebied voor het behoud van de hele populatie. In door het ministerie van EL&I (voorheen LNV) opgestelde soortbeschermingsplannen wordt aangegeven welke maatregelen genomen moeten worden om het voortbestaan van deze soorten te waarborgen. Deze soortbeschermingsplannen worden door diverse provincies gehanteerd voor het opstellen van compensatieverplichtingen.

Econsultancy is een onafhankelijk adviesbureau. Wij bieden realistisch advies en concrete oplossingen voor milieuvraagstukken en willen daarmee een bijdrage leveren aan een duurzaam en verantwoord gebruik van onze leefomgeving.

werkwijze

Inzet en professionele betrokkenheid kenmerken onze diensten. De verantwoordelijke projectleider is het eenduidige aanspreekpunt voor de klant en is verantwoordelijk voor alle aspecten van het project: kwaliteit, tijd, geld, communicatie en organisatie. De kernwaarden deskundig, vertrouwd, betrokken, flexibel, zorgvuldig en vernieuwend zijn een belangrijke leidraad in ons handelen.

Kenmerkend voor onze werkwijze is dat we altijd in dialoog met de opdrachtgever tot concrete en direct toepasbare oplossingen komen. In onze manier van werken willen wij graag vier kernkwaliteiten centraal stellen: kennis, creativiteit, pro-actief handelen en partnerschap.

kennis

Het deskundig begeleiden van onze opdrachtgevers vraagt om betrokkenheid bij en kennis van de bedoelingen van de opdrachtgever. Het vereist ook gedegen en actuele vakinhoudelijke kennis. Kenmerkend voor Econsultancy vinden wij dat wij alle beschikbare kennis snel en effectief inzetten. Onze medewerkers vormen ons belangrijkste kapitaal. Ook persoonlijke en inhoudelijke ontwikkeling staat centraal want ons werk vraagt steeds om nieuwe kennis en nieuwe verantwoordelijkheden.

creativiteit

Medewerkers van Econsultancy zijn in staat om buiten de geijkte kaders een oplossing te zoeken met in achtneming van de geldende wet- en regelgeving. Oplossingen die bedoeld zijn om snel en efficiënt het doel van de opdrachtgever te bereiken. Dit vraagt om flexibiliteit en betrokkenheid.

kwaliteit

Continue wordt door ons gestreefd naar het verhogen van de professionaliteit van de dienstverlening. Het leveren van diensten wordt intern op een dusdanige wijze georganiseerd dat het gevraagde resultaat daadwerkelijk op een zo effectief en efficiënt mogelijke wijze wordt voortgebracht. Hierbij staat de klanttevredenheid centraal. Het kwaliteitssysteem van Econsultancy voldoet aan de NEN-EN-ISO 9001: 2000. Tevens is Econsultancy gecertificeerd voor diverse protocollen en beoordelingsrichtlijnen.

opdrachtgevers

Econsultancy heeft sinds haar oprichting in 1996 al meer dan tienduizend projecten uitgevoerd. Dat kan in bijvoorbeeld het werkveld bodem gaan van een klein (verkennend bodemonderzoek voor een woonhuis) tot groot (het in kaart brengen van de bodemvervuiling van een geheel vliegveld) project. Projecten in opdracht van de rijksoverheid tot de particulier, van het bedrijfsleven tot non-profit organisaties. De projecten kennen een grote diversiteit en hebben in sommige gevallen uitsluitend een onderzoekend karakter en zijn in andere gevallen meer adviserend.

Steeds vaker wordt ook onderzoek binnen meerdere disciplines door onze opdrachtgevers verlangd. Onze medewerkers zijn in staat dit voor de opdrachtgever te coördineren en zelf (deel)onderzoeken uit te voeren. Ter illustratie van de veelvoud en veelzijdigheid van de projecten kan, indien gewenst, een uitgebreide referentielijst worden verschaft.

Vestiging Limburg

Rijksweg Noord 39
6071 KS Swalmen
Tel. 0475 - 504961
Swalmen@Econsultancy.nl

Vestiging Gelderland

Fabrieksstraat 19c
7005 AP Doetinchem
Tel. 0314 - 365150
Doetinchem@Econsultancy.nl

Vestiging Brabant

Rapenstraat 2
5831 GJ Boxmeer
Tel. 0485 - 581818
Boxmeer@Econsultancy.nl

